

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-наукову програму
«ЕНЕРГЕТИЧНЕ МАШИНОБУДУВАННЯ»
третього рівня вищої освіти (доктор філософії)
за спеціальністю 142 – Енергетичне машинобудування
галузі знань 14 – Електрична інженерія
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»

В умовах сьогодення питання якісної підготовки науковців для енергетичної галузі країни, які відповідають світовому рівню, є важливим і актуальним завданням вищих навчальних закладів відповідного профілю. Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» має великий досвід, розвинені наукові школи з устояними традиціями та потенціалом подальшого розвитку, високопрофесійний кадровий науково-педагогічний та науковий склад, достатнє матеріально-технічне забезпечення та власні науково-методичні підходи щодо підготовки фахівців, зокрема наукових фахівців за третім рівнем вищої освіти.

Представлена для рецензії освітньо-наукова програма підготовки фахівців третього (доктор філософії) рівня вищої освіти за спеціальністю 142 – «Енергетичне машинобудування», галузі знань 14 – «Електрична інженерія» розроблена групою фахівців Навчально-наукового інституту енергетики, електроніки та електромеханіки Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». Вона відповідає Закону України «Про вищу освіту» та Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах).

При підготовці програми використано попередній історично тривалий досвід підготовки десятків (напевне, понад ста) випускників аспірантури і докторантур – кандидатів і докторів технічних наук для роботи безпосередньо в НТУ «ХПІ» та інших вищих навчальних закладах, в наукових установах та в промисловості.

Освітньо-наукова програма складає 40 кредитів ЄКТС і має за мету підготовку фахівців, які здатні генерувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми інноваційного характеру, володіють методологією наукової та педагогічної роботи, проведення власних наукових досліджень в галузі енергетичного машинобудування, результати яких є актуальними у сучасних умовах, мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

В освітньо-науковій програмі чітко визначені її цілі, завдання, загальні та фахові компетентності. Структурно-логічна схема представляє раціональний варіант з виваженою послідовністю засвоєння освітніх компонент.

Унікальність розробки програми, що рецензується, в НТУ «ХПІ» полягає в тому, що підготовку фахівців за спеціальністю 142 – «Енергетичне машинобудування» ведуть чотири кафедри, що мають власні наукові школи та спеціалізації. Це напрями турбінобудування, двигунобудування, парагенераторобудування, холодильних машин та кріофізики. Фактично це дозволяє готовувати науковців

на стику споріднених наукових напрямів, що завжди є ефективним підходом. З цього приводу за чітко позитивну сторону програми слід відзначити наявність широкого спектру дисциплін вільного вибору аспіранта зі спеціальності. При цьому важливо, що перелік загальних та вибіркових дисциплін дозволяє здобувачу освіти гармонізувати власні наукові інтереси та інтереси галузі при збереженні і розвитку своєрідності наукових шкіл спеціальності в університеті.

Також слід відзначити, що потенціал означених кафедр спеціальності дозволив врахувати залучення до програми таких вибіркових дисциплін, які явно пов'язані з напрямом розвитку енергозаощаджуючих технологій та проблематикою глобального кліматичного потепління.

Двома методично-позитивними сторонами нової програми, що рецензується, є наступне. По-перше, усі дисципліни вільного вибору є чотирикредитними. Це дозволяє в повній мірі використати право здобувача освіти на вільний вибір дисциплін (без обмежень щодо забезпечення суми кредитів вибіркових дисциплін семестру). По-друге, це доповнення педагогічної практики науковою практикою. Проходження практики за місцем майбутньої професійної діяльності суттєво скорочує процес адаптації фахівця, підвищує рівень його вмотивованості, прискорює процес впровадження результатів роботи.

У цілому освітньо-наукова програма третього (доктор філософії) рівня вищої освіти за спеціальністю 142 Енергетичне машинобудування повністю відповідає вимогам до такого типу документів, має цільовий підхід щодо підготовки кваліфікованого доктора філософії, який володіє навичками і компетенціями, необхідними для подальшої роботи у сфері дослідницької та педагогічної діяльності за спеціальністю 142 – «Енергетичне машинобудування» і рекомендується для реалізації в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» .

Завідувач кафедри Теорії авіаційних двигунів
Національного аерокосмічного університету
ім. М. Є. Жуковського «ХАІ»,
лауреат Державної премії України в
галузі науки і техніки
доктор технічних наук, професор

Л. Г. Бойко

14.03.2023 р.

Підпись Л. Г. Бойко
(прізвище та ініціали рецензента)

ЗАСВІДЧУЮ: в.о. проректора з НПР

В.М. Степаненко

(підпись, посада, прізвище відповідальної особи)